

Powroty ptaków

1. Cele lekcji

a) Wiadomości

Uczeń:

- wie, że niektóre gatunki ptaków spędzają zimę w ciepłych krajach,
- wie, które ptaki są zwiastunami wiosny,
- zna schemat budowy listu,
- wie, jak pisać zwroty grzecznościowe w liście,
- zna budowę ciała bociana.

b) Umiejętności

Uczeń:

- odpowiada pełnymi zdaniami na pytania nauczyciela,
- swobodnie wypowiada się na zadany temat,
- układa według schematu elementy listu,
- ustnie opisuje wygląd bociana,
- uzupełnia opis,
- układa wyrazy z rozsypanki literowej.

b) Postawy

Uczeń uważnie słucha nauczyciela i nagrania.

2. Metoda i forma pracy

Metody:

- czynnościowa,
- zabawowa,
- praca z tekstem.

Formy:

- praca zbiorowa,
- praca indywidualna.

3. Środki dydaktyczne

Łukasik S., Petkowicz H., Hanisz J., Dobrowolska H., Karaszewski S., Straburzyńska J., Witkowska E., *Wesoła szkoła. Kształcenie zintegrowane w klasie I. Podręcznik. Część 4.* (P.)

Łukasik S., Petkowicz H., Dobrowolska H., Karaszewski S., Straburzyńska J., Witkowska E.,

Wesoła szkoła. Kształcenie zintegrowane w klasie 1. Karty pracy ucznia. Część 4. (Kp.)

Nagranie z odgłosami ptaków

Karta pracy (załącznik 1)

Tablica lub stelaż do tworzenia kącika przyrody

Sylwety ptaków do umieszczenia w kąciku przyrody

Elementy listu od jaskółek (załącznik 2)

Materiały do zaznaczenia przestrzeni oznaczających łąkę, staw i bocianie gniazdo (skakanki, hula – hop, itp.)

Plansza ilustrująca bociana wraz z kartonikami wskazującymi na dany element jego budowy. (załącznik 3)

4. Przebieg lekcji

1. Wprowadzenie w tematykę zajęć.

- Zaproszenie dzieci do przyjęcia w klasie niecodziennych gości.
- Słuchanie nagrania odgłosów ptaków. Rozpoznawanie znanych ptaków wśród odgłosów.
- Swobodne wypowiedzi dzieci na temat wysłuchanego nagrania.
  - Kogo gościliśmy przed chwilą w klasie?
  - Co to znaczy, że ptaki są zwiastunami wiosny?
  - Czy rozpoznaliście odgłosy znanych wam ptaków? Jakich?
  - Jednymi z rozpoznanych ptaków były wróble. Co o nich wiecie?
  - Wróble towarzyszą nam przez okrągły rok. A jakie ptaki opuszczają nas jesienią, by powrócić wiosną?
  - Czy ktoś z was widział już w tym roku ptasiego zwiastuna wiosny?
- Śpiewanie piosenki *Wkrótce wiosna*.

2. Rozpoznawanie i opisywanie wyglądu ptaków zilustrowanych w podręczniku. Porównywanie ich wielkości (P. s. 40).

3. Układanie z rozsypanki literowej i pisanie nazw ptaków (załącznik 1).

4. Rozpoznawanie ptaków przedstawionych w postaci zachodzących na siebie konturów. Pisanie nazw rozpoznanych ptaków i kolorowanie wybranego (zadanie 1 i 2 Kp. 48).

5. Uświadomienie dzieciom, że ptaki odlatują do ciepłych krajów nie tylko ze względu na niskie temperatury, ale również ze względu na brak pokarmu (np. jaskółkom brakuje much). Przyporządkowanie odpowiedniego pokarmu bocianowi i jaskółce (zadanie 3 Kp. 48, wyklejanka).

6. Uzupełnianie wiosennego obrazu w kąciku przyrody sylwetami ptasich zwiastunów wiosny.

Wysłuchanie wiersza Czesława Janczarskiego *List od jaskółek* (w: Cz. Janczarski, *Gdzie mieszka bajeczka?*, Nasza Księgarnia, Warszawa 2000, s. 11.).

7. Wypowiedzi dzieci na temat wysłuchanego wiersza ukierunkowane pytaniami

nauczyciela.

- Skąd powrócił bocian? Dokąd przyleciał?
  - Jak sądzisz, jakie zwierzęta ucieszyły się na widok bociana, a jakie nie?
  - Kto jest nadawcą listu, który przyniósł bocian. Kto jest jego odbiorcą?
8. Omówienie budowy listu. Nauczyciel umieszcza na tablicy schemat: informacja o miejscu i czasie pisania listu (prawy górny róg), zwrot powitalny (do lewej), treść listu, zwrot pożegnalny (do prawej pod treścią).
9. Układanie listu od jaskółek z gotowych części i wklejenie go do zeszytu (załącznik 2).
Głośne czytanie listu.
10. Zabawa ruchowa *Bocian i żabki*.
- Nauczyciel wyznacza w klasie przestrzenie oznaczające łąkę, staw i bocianie gniazdo. Spośród dzieci wybiera bociana. Pozostałe są żabkami.
  - Początkowo żabki wesoło skaczą przy muzyce po łące. Gdy muzyka cichnie wołają: *Hej bocianie, hej bocianie, czy chcesz zjeść nas na śniadanie?* Na co bocian: *Kle, kle, kle! Chętnie bocian żabkę zje!* i rusza ze swego gniazda na jednej nodze w pogoni za żabkami. Żabki chronią się przed niebezpieczeństwem ucieczką do stawu. Złapana na łące żabka zamienia się rolą z bocianem. Zabawę powtarzamy 2 – 3 razy.
11. Rozwiązanie zagadki.
- W czerwonych chodzi kozaczkach
i w czarno – białym kaftanie.
Kiedy go spotkasz na łące,
znak to, że wiosna nastanie.
12. Omówienie budowy ptaka na podstawie budowy bociana (załącznik 3).
- Dzieci najpierw swobodnie omawiają budowę bociana, a następnie umieszczają na planszy kartoniki z nazwami poszczególnych części ciała.
13. Ustne opisywanie wyglądu bociana na podstawie ilustracji i przymiotników zgromadzonych w zadaniu 4 Kp. 46.
14. Pisemne uzupełnianie opisu bociana wybranymi przymiotnikami (zadanie 5 Kp. 46).

5. Bibliografia

1. Janczarski Cz., *List od jaskółek*, [w:] Cz. Janczarski, *Gdzie mieszka bajeczka?*, Nasza Księgarnia, Warszawa 2000, s. 11.
2. Łukasik S., Petkowicz H., Hanisz J., Dobrowolska H., Karaszewski S., Straburzyńska J., Witkowska E., *Wesoła szkoła. Kształcenie zintegrowane w klasie 1. Karty pracy ucznia. Część 4*, WSiP, Warszawa 2000.
3. Łukasik S., Petkowicz H., Dobrowolska H., Karaszewski S., Straburzyńska J., Witkowska E., *Wesoła szkoła. Kształcenie zintegrowane w klasie 1. Podręcznik. Część 4*, WSiP, Warszawa 2000.
4. *Przewodnik metodyczny. Część 4*, pod red. J. Straburzyńskiej, WSiP, Warszawa 2000.
5. Trzeźniowski R., *Gry i zabawy ruchowe*, Sport i Turystyka, Warszawa 1987.

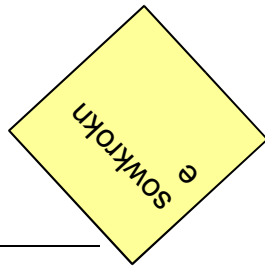
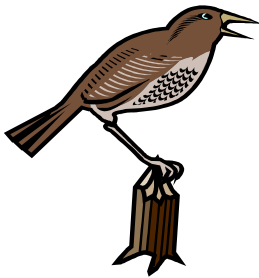
6. *Zagadki dla najmłodszych*, pod red. Cz. Cyrańskiego, P.W. „M.A.C.” Oficyna Wydawnicza i fotograficzna, Kilce 1992, s. 53.
7. Źródło ilustracji: <http://office.microsoft.com/clipart>

6. Załączniki

a) Karta pracy ucznia

załącznik 1

Jakie ptaki wracają do nas wiosną? Ułóż i zapisz ich nazwy.

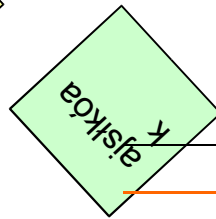

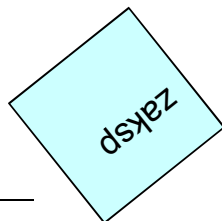

Źródło rys.: <http://office.microsoft.com/clipart>

załącznik 2

Afryka, luty 2006 r.

Przyjaciele z Podwórka!

Stęsknione jaskółki

Wróbelki kochane,
przylecimy wkrótce
za panem bocianem.

Będziemy znów w kółko
krążyć nad łąkami.
Bo wszędzie jest dobrze,
lecz najlepiej z wami!

załącznik 3

głowa

dziób

tułów

nogi

skrzydła

ogon

szyja

BOCIAN

Źródło rys.: <http://office.microsoft.com/clipart>

c) Zadanie domowe

Wyszukaj w wierszu wyrazy z ó. Przepisz je do zeszytu i dopisz wyrazy pokrewne, w których ó wymieni się w o.

7. Czas trwania lekcji

2 x 45 minut

8. Uwagi do scenariusza

Scenariusz zajęć zintegrowanych z zakresu edukacji polonistycznej realizowany w klasie I w szóstym dniu bloku tematycznego *Witaj wiosno!*

W książce *Gdzie mieszka bajeczka?* nie ma numeracji stron.